

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону "Про внесення змін до деяких законодавчих актів
щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової
інформаційно-телекомунікаційної системи"

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

В Україні впровадження інформаційних технологій у роботу судів, а також автоматизація їх діяльності визначено у Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, схваленої Указом Президента 20 травня 2015 року.

Так, наприкінці 2017 року набули чинності зміни до процесуального законодавства, де інноваційним стало запровадження ідеї «електронного суду», регламентованої шляхом розбудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ЄСІТС).

Створення ЄСІТС здійснювалось з метою: (1) формування єдиного інформаційного простору для органів та установ системи правосуддя; (2) міжвідомчого обігу інформації, її обміну; (3) забезпечення максимальної прозорості і відкритості системи правосуддя для суспільства; (4) прискорення розгляду судових справ та проваджень; (5) автоматизації роботи; (6) переходу на електронні версії документів у судовому провадженні; (7) оцифрування судових архівів; (8) забезпечення швидкого доступу користувачів ЄСІТС до інформації з урахуванням прав доступу; (9) забезпечення конфіденційності, цілісності, доступності інформації в ЄСІТС; (10) однакового застосування судами норм матеріального та процесуального права, практик організації здійснення судових проваджень.

ЄСІТС покликана стати інструментом підвищення ефективності діяльності судових органів шляхом впровадження сучасних технологій у їхню повсякденну діяльність, який забезпечуватиме функціонування у режимі реального часу.

Також ЄСІТС має спростити процедури комунікації між громадянами-учасниками судових процесів та їх представниками із судовими органами, роблячи судові процедури для громадян більш простими, зручними та доступними

ЄСІТС має діяти в судах, Вищій раді правосуддя, Раді суддів, Вищій кваліфікаційній комісії суддів, Державній судовій адміністрації, на підприємствах, що належать до сфери правосуддя, Національній школі суддів України.

Відповідно до чинного процесуального законодавства ЄСІТС мала почати функціонувати через 90 днів з дня опублікування Державною судовою адміністрацією України у газеті "Голос України" та на веб-порталі судової влади оголошення про створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

Проте, до теперішнього часу ЄСІТС так і не запрацювала, незважаючи на спроби її запровадити на початку 2019 року. На перешкоді став ряд факторів, одним з ключових з яких була неготовність всього обсягу модулів (підсистем) ЄСІТС до повноцінного, стабільного функціонування. Введення ЄСІТС на початку 2019 року в стані готовності, який був на той час, за оцінками Вищої

ради правосуддя та окремих експертів призвело б до протилежних результатів, ніж ті, заради досягнення яких ця система створювалася.

Даний законопроект розроблений з метою забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи шляхом її поетапного впровадження.

ЄСІТС є сукупністю інформаційних та телекомунікаційних підсистем, які забезпечують автоматизацію визначених законодавством процесів діяльності, включаючи документообіг, розгляд судових справ, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів ЄСІТС.

Оскільки на даний час підсистеми ЄСІТС знаходяться на різному етапі готовності, доцільно передбачити її поетапне запровадження, що дозволить розпочати використання підсистем та модулів, які вже знаходяться на фінальному етапі їх розробки не чекаючи готовності інших підсистем, які розробка яких знаходиться на початковому етапі. Таке поетапне запровадження ЄСІТС також дасть змогу забезпечити комплексну підготовку до початку її функціонування на належному рівні в судах та органах і установах системи правосуддя.

Окрім того, поетапне впровадження ЄСІТС дасть змогу зекономити кошти державного бюджету та кошти сторін судової справи, зокрема, в частині витрат на відправку кореспонденції та ознайомлення з матеріалами справи, оскільки після введення в дію підсистеми ЄСІТС «Електронний суд» у суду буде можливість в електронному вигляді направляти сторонам судові виклики та повідомлення, процесуальні документи та рішення по справі, сторони зможуть дистанційно ознайомлюватись з матеріалами судової справи, подавати клопотання, заяви, сплачувати судові збори, отримувати матеріали і знайомитися з ними, подавати апеляційні, касаційні скарги, тощо.

В іншому випадку, якщо чекати повноцінної готовності до експлуатації всіх модулів (підсистем) ЄСІТС у їх сукупності, то до запровадження ЄСІТС доведеться чекати ще кілька років. При цьому функціонал тих модулів, які вже на кінцевій стадії готовності залишиться незадіяним, буде чекати готовності інших підсистем, і, відповідно, жодних позитивних результатів не дасть.

Дане питання зараз вкрай актуальне, оскільки, за повідомленням Голови Вищої ради правосуддя, уперше з 2010 року через брак коштів на марки, папір, засоби зв'язку та розхідні матеріали національні суди припиняють повідомляти сторони про засідання.

І саме на забезпечення можливості її поетапного запуску спрямований даний законопроект.

2. Мета і шляхи її досягнення

Основною метою прийняття законопроекту є забезпечення початку функціонування окремих модулів (підсистем) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи та поетапне впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та Закону України «Про Вищу раду правосуддя».

Передбачається, що створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи здійснюється поетапно.

Окремі підсистеми чи модулі Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи починають функціонувати за кожним етапом через 30 днів з дня опублікування оголошення Вищою радою правосуддя у газеті "Голос України" та на веб-порталі судової влади відповідного оголошення про створення та забезпечення функціонування відповідної підсистеми чи модуля Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

Також підвищується роль Вищої ради правосуддя в процесах запровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи.

4. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють Господарський процесуальний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Кодекс адміністративного судочинства України, Закон України «Про Вищу раду правосуддя».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз результатів

Прийняття Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи" матиме позитивні наслідки у вигляді забезпечення початку функціонування окремих підсистем та модулів ЄСІТС, підвищення у зв'язку з цим ефективності діяльності суддів та судів, функціонування судів у режимі реального часу, що робитиме звернення до судів простішим і доступнішим для громадян.

Народні депутати України

Р. В. Бабій
(посв. № 47)

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БАБІЙ РОМАН ВЯЧЕСЛАВОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000855C240043D71701
Дійсний до: 28.08.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 47д9/1-2020/131277 від 10.08.2020

168384